

Friese boeren beleggen kapitaal in Roemeense grond

SECTION: ECONOMIE; Blz. 2

LENGTH: 501 woorden

DONGJUM - Vijf Friese akkerbouwers en melkveehouders en twee investeerders hebben een grondbedrijf opgezet in Roemenië. Voor circa EUR2 miljoen hopen de agrariërs duizend hectare landbouwgrond te verwerven. Ze hebben voor deze activiteit de vennootschap **Frisian Investors** opgericht.

Inmiddels is circa 650 hectare grond in eigendom, waarvan bijna de helft is verpacht aan Roemeense boeren. Bemiddelaar Albert Smart uit Lemmer voert de onderhandelingen en doet de administratie. Geen sinecure omdat het grondbezit in het Oost-Europese land enorm versnipperd is. Na de val van het communisme in 1989 is de grond overgedragen aan de vaak tientallen erfgenamen van de toenmalige eigenaren wier land in 1948 werd genationaliseerd.

„De meeste grûneigners ha 1 tot 3 hektare en wolle wol ferkeapje", verklaart akkerbouwer en medevenoot Minne Lettinga uit Dongjum.

Door het ontbreken van een opvolger heeft Lettinga (56) besloten om volgend jaar bijna de helft van zijn 145 hectare grote akkerbouwbedrijf te verkopen en een deel van de netto-opbrengst te investeren in een buitenlands grondproject. Hij oriënteerde zich in Zuid-Afrika en Suriname maar koos uiteindelijk, samen met zijn zwager Johannes Houtsma uit Schingen, voor Roemenië.

De reden is dat dit land over prima landbouwgrond beschikt, buitenlandse investeerders niet verplicht zijn om een joint venture aan te gaan met nationale ondernemers en het sinds 1 januari 2007 lid is van de Europese Unie.

Door dit lidmaatschap hebben boeren recht op een bedrijfstoelage en komen er honderden miljoenen euro's beschikbaar voor plattelandsontwikkeling.

Een hectare landbouwgrond kost nu gemiddeld EUR2000. Bij een verdere ontwikkeling van de landbouw is een verdubbeling op termijn niet uitgesloten.

Lettinga: „En dat jout in better rendemint as sparje en minder risiko as mei oandielen. Grûn rint net fuort en dizze foarm fan belizzen leit ús boeren fansels wol." Onderwijl beurt **Frisian Investors** een marktconforme pacht prijs die momenteel circa EUR100 per hectare bedraagt. De Friese boeren, waarvan het merendeel anoniem wil blijven, zijn actief in het vruchtbare deltagebied tussen Boekarest en Constanta, een belangrijke havenstad aan de Zwarte Zee. Lokale bestuurders ontvangen het buitenlandse kapitaal met open armen. Door de schaalvergroting krijgt de landbouw er een impuls en daar heeft de hele regio profijt van. „En dat is machtich.

Ydealisme spilet ek in rol, neist it saaklike belang", aldus Lettinga.

Om de schaalvergroting te stimuleren investeert de Roemeense overheid in irrigatieprojecten bij een grondareaal van minimaal 205 hectare. Als die goed in orde is, zijn alle akkerbouwgewassen en groenten er prima te telen, verklaart de Dongjumer akkerbouwer.

Lettinga en zijn mede-vennoten worden al regelmatig benaderd door collega's en anderen die ook willen participeren in het grondproject. Ze houden voorlopig de boot af om eerst zelf ervaring op te doen. „Mar as alles goed giet, dan meitsje wy in nij fûns dêr't ek oaren oan dielnimme kinne."